

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Mr. 10. Zettortdeenâ 5tâ Merz 1836.

Zelgawâ, 2trâ Merz.

Waffar waffarâ pulksten Gnôs zaur ugguns grehku tappam sabaiditi. No bruhwera Reichela (leelâ eelâ) leddus pagraba behnina, fur salmi bija sakrauti, ugguns zehlehs. Muhfu pil-fahmeeki, kas ikreis pee ugguns grehka lohri strahdigi un kohpigi israhdahs, ir schoreis ahtri pee glahbschanas peeskrehje. Deewa laime kâ waffar masâ wehisch bija. Leddus pagrabs-pee pascha kanala krastra stahw, kas stary leelu un ffruhwera eelu tekk; tur arri eesalnize kahdas 2 pehdas nobst. Ahtrumâ ir sprizzes (schlubteri) paligâ atfkrehje. Nu wiffi, tikpat no augstas kâ no semmas kahrtas, gohdam zits par zittu strahdaja; ir muhsu saldati, kas ugguns leefinâs stahweja, kâ ihsti gohda wihri strahdaja, jo schee neween ar kekseem bet ir ar rohkahm ugguns praulus sagrahbe un uppê eemette. Zaur to leelu karstumu arri eesalnizes palohbe eesahze degt; bet ugguns tē ne eespehje wairotees, jo jumts bija ar skahrbi apkalts un sprizzes tâ ar makti us scho weetu uhdeni gahje ka ugguns ahtri apdsiffe. Pulksten II ugguns apstahjahs. Kâ ugguns zehlees wehl ihsti ne irr sinnamâ.

Waffar pehz pujsdeenâs pulksten 4trôs fahke leddus no muhsu leelupes iseet un weenu lahdi, fo pee uppes tihrischanas bruhke, lihds aisrahwe.

R — 3.

• No dabbas leetahm.

Slawehts Deews! maiesz laizinsch klahz; lauks patlabban gubbu pilns. — Kad pirmas gubbas zellam, tad zihruhis wairs ne dseed, bet kâ noskunnis paleek kluff, pirmu ruddena sihmi redsedams. Bet masais strahdneeks, sirneklis, tad jo muddigi pee sawa darba. Raug, wiss lauks irr apstihgohts, un jo us ruddena puffi

janfas filtas deeninas gaddahs, kâ scho gabb, jo staipektu bes galla, un brihnumâ it teescham, fur winni rohnahs tahdâ neisteizamâ pulkâ, un tik ahtri, weenâ paschâ deenâ: Wiffas mallas staipektu pilnas; pahraemm wifseleelaku lauku, woi plawu sifkeem garreem paweddeneem kury ween azzis sneeds, karrahs pee junteem, ehlahm un kohkeem un schaggareem. Tu Deewin, zif to audeju warr buht! kas tohs warr isfkaitiht? Tas weens, kas winnus raddijis, kas wiffas leetas sinn un labbi darra wiffas mallas, un arri scheem sawu laiku un darbu nolizzis. — Bet tē praffischu: kâ gan sirneklis no weena kohka us ohtru aishnahk, un abbu staryâ sawu tihklu ausch? Zeiffi, neba leela leeta, par fo tad winnam kahjas! — Rabbi, tew atbildu, bet woi ne buht arri jau redsejis sirnekla tihklu plattu un leelu un it skunstigi jauki isaustu, pahr plattu grahwu, uhdena pilnu, ir pahr strautu kahdu gaisâ karram, ka galli abbejâs grahwmallas pee kahda kahkla kruhna, woi pee kohkeem zeeti peetaisiti? Sirneklis peldeht ne mahk, un spahrni tam arri naw, ar fo us winnu upmallu pahrfkreet; to wiffi sinnam. Kâ tad nu turpu aiskluis? kâ paschu pirmu paweddenu dabbujis winnâ mallâ peeseet, few par tistu, us fo ausdams schurpu turpu tezzeht? Raug to gudri dabbas prattigi labbi noskattisfchi, un scha dihwaina putnina meefas dabbu tisklabb, ka winna skunstigu darbu labbi nu sinnadami, pamahza muhs par to tâ: Sirneklim irr diwejadi paweddene fo islaisch no sawas kahrpainas meefas, prohti tahdi, us fo no aug-scha us semmi tekk, un atkal tahdi us fo no semmes us augschu kahpj. Wirmejus (us fo semmê nolaischahs) ikreis diwkehrtigus is-laisch; ohtrus istaifa weenkehrtigus. Schin-ni puffê stahwedams gudrais sirneklis to dub-bultu paweddenu, labbi garru isspaudams un

ar kahjinahm isaufdams, leef gluschi sawâ paschâ wakkâ, us laimi, lihds kamehr kahds derrigs wehjinsch winnu pahrness us ohtru mallu, un schis tur jebkabhâ weetâ peekerrahs pee kohka woi kruma; tad pats tudat muddigi un weegli us scho paweddenu steidsahs us ohtru krasu un peelippina scho tepat it zeeti. Nu irr tilts gattaws; nu scham weegla leeta arri zittus paweddenu peeaust klagt, garriffi un schehrsam, kâ gribb un sinn un wajaga; nu muddigi strahdahs un ne zif ilgi irr leels, jauks un stiprs tihkls gattaws, ar ko nu peewitt wiffas muschas un kustonus, kas uhdens weetu mihtodami tē gan us augschu gan us leiju gribb pahrsfreet. Nu dabbu pilnu makfu par gruhthu gudru darbu.

Weens augsti mahzihst kungs Sprantschu semmē (ar wahrdu Cuvier) leels dabbas prattigs, gribbedams labpraht sinnaht, kâ sirneklis warr pahr uhdeni kluht un sawu tihklu aust, stahsta kâ winsch tē darrijis un to dabbujis ar azzim redseht. Winsch nehme it leelu blohdu ar uhdeni; paschâ widdū lifke dauds mahlus un semmes pikfas, tâ kâ zinnihst, kâ kahda fallina, faufs pahr uhdeni stahweja; un blohdas mallu aplifke winsch it beeft ar mahleem wissapfahrt, ittin kâ ar mahla wainaku, un eespraude tikpat atkal wissapfahrt dauds kohzinus jeb sprungulischus eefsch scheem mahleem. Nu winsch nehme sirnekli, un nolifke winnu us to faufu semmes tschuppu blohdas widdū, gluschi sawâ paschâ wakkâ. Bet ohtrâ deenâ masais zeeumneeks bij nohst; un deesinn fur aistezzejis. Bet pehdas no winna bij palikfuschas; jo no semmes pikfas blohdas widda, kahre un bij redsams, kâ wirwite sirnekla paweddens, ka ohtrs gals peelihpe pee weena no teem sprungulischeem us blohdas mallu. Tad nu bij tudat dohmaht, ka par scho paweddenu putninsch bij isbehdsis. Gribbedams nu skaidri sinnaht kâ winsch to fahzis, sakehre kungs wehl ohtru sirnekli, lifke to kahdâ wakkarâ atkal tapat us sawu blohdas fallinu, un apsehдахs pats klagt nu labbi wehrâ lifk wissu kas tē buhs. Kamehr wehl deena bij, sirneklis it meerigi tuppeja sawâ weetâ; bet tik ko nakts fahze, tad skraideleja bailigi schurp turp

ar ween gar mallu wissapfahrt (jebchu kungs ar sawu swezzi tē arween klagt bij) bet no uhdena tohti fargadamees. Ilgi, ilgi mekleja, un kad nu wiffas weetas bij pahrraudsijis, tad beidsot fahze warren uspuhstees; to ar azzim warreja redseht, un nu scham iswirre paweddens no meefas, un lifkabs tâ ka arri wehisch lihds isgahje no winna, no ka smalkais paweddens trihzejohht liddinaja un gaisâ plehrwinaja; istabas gais wehl palihdseja schahdu smalku weeglu stihdsinn kustinahnt un us preekfchu dsiht, tâ kâ no sirnekla meefas nahkdams arween klagtaki nahze blohdas mallai, kamehr arri beidsot atfneedse weenu no teem kohzineem un pee ta peekerrahs un peelihpe klagt. Tudat ka sirneklis to samannija, tad wairs ne puhte un ne speede, bet ispfahwe tahdu glummu lihpanu glohtu ar ko paweddenu ohtru gallu, kas pascham wehl sawâ meefâ bij, it zeeti peelippinaja pee semmes. Bet nu arri tudat ismuffe, un labbak par ismahzitu danzotaju us wirwes, staigaja gudrs putninsch us sawu darrekli pahr uhdeni, un ohtrâ mallâ nahzis aisbehege prohjam. — Woi tē naw ko brihnotees, par tahdu samannigu buhschanu pee masa loh-pina kas tik ne apdohnu rahda! — Un no sirnekleem dauds ko sinnam kas teescham tohti wehrâ leekams, un zilwekam par mahzibu. Woi wehweram par kaunu buhtu, kad simatu tahdu jauku skunstigu munsteru isauf, ka brihscham redsams pee sirnekla tihkla? un fur irr wehrpeja par wissu pasauli atrohnama kas tahdu smalku un tomehr deesgan stipru paweddenu no kohdela israus, ka schis putninsch no sawas meefas? Gan sirneklis irr tohti nikns, pikts, nesaderrigs sawâ tautâ, un pasaul negants us reeschanu; warren kaujabs sawâ starpâ, lauschahs ir labpraht sweschâ rohbeschâ, un kad ahtrâ nikns salts laiks buhs, woi pascheem kahdâ weetâ babs gaidams un barribas truhkums, tad eet laupihst zittas stiprakas mahjas, kas labbakâ weetâ stahw, un pehz to tihkodami ihsti karrojahs un breefnigi kaujabs; wehl sinnam un redsam kahda zeeta neschehliga sirds winneem, un kâ nabbagu mulku muschu, ko peewihluschu ar sawu tihklu, ilgi mohka eekam to nokauj un ehd. Tas scheem

gan par neslawu. Tapat arri labba fainneeze kas fkaidribu mihl un spobschas mallas, sirnekli wiffai ne eerebs, bet to dsenn un apfauj un winnam mahjas pohsta ar slohtu woi spahrni, ka ween warredama. Bet par to atkal gudrs fainneeks, woi zetta wihrs kahds, kad gribb sinnacht kahds laifs buhs, woi faufs, woi flapsch laifs, woi filts mettihb, woi fals, woi wehjsch buhs, woi rahms laifs, un kahds wehjsch, woi mas, woi stiprs, woi ihsta wehtra ar breefnigu auku x. x., tas lai eet sirneklim praffiht, un lai labbi wehtra nemm un ismahzabs sirneklta dsihwofchanu un buhschanu; tad to sinnabs us matta un bes wilschanas; jo kautschu dehes, pihkftes, ir dauds zitti mescha ir mahjas putni arridsan famanna fawâ meesâ us preekschu laika grohfschanu un mainischanu, tomehr ne weens zits lohpinisch to ar fawu darbu, ar fawu meeru woi nemeeru, un wiffâ fawâ buhschanâ tik laika un riktigi un tik daschadâ wihse fkaidri parahd ne ka sirneklis. Bet te irr ilga un par to grubta mahzischana, un pulks sirneklta waijaga, un arri dauds wallas, wiinna dsihwi un darrischanu labbi noskattitees un ismahzitees. Talabb tas gan paliks gudru un ihstu dabbas pratigu wihru sinnâ ween, fo arri zitteem ne warr weegli ar wahrdeem isstahstih, bet kas ikweenam jamahzabs pascham, un ar sawahm paschahm azzim Jareds, kad gribb sinnacht. — Nu gan teikfi: tad lai labba paleef pa wezzam! nemfchu fawu kalenderi rohka un skattischi par smeeklu, woi schodeen mellojis, un fo us rihdeenu labbu fakka, woi trahpihs jeb ne.

R. S — 3.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs ic. ic. ic., tohp no Kuldigas aprinka teefas wiffi tee, kam taifnas praffischanas, pee tahs mantas ta zittahrtiga Kuldigas pagasta teefas ffrihwera Heinrich Schmidt buhtu, usaizinati, lihds 20tu April f. g. scheid peeteiktees, ar to pamahzischanu, ka tee kas ne peeteiktees, wehlat wairs ne tiks klausiti, un saudehs fawu

teefu. Tapat arri tee, kas wirspeeminnetam Schmidt fo parrada buhtu, tohp usaizinati, fawus parradus aismakht. Kas ne peeteiktees un fluffu zeetihb, tam buhs dubbulti fami parradi jaatlhdsina.

Kuldigas aprinka teefa, 11tâ Webruar 1836. 2
(L. S.) Kreisrichter v. Volschwing.
(Nr. 231.) C. Günther, sekreters.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs ic. ic. ic., tohp no Krohna Behrsmuischas pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu praffischanas pee ta lihdschinniga Zihpeles muischas fainneeka Pestschuru Zahna un ta Behrsmuischas fainneeka Wehrpju Kabrla buhtu, par kurru mantahm parradu deht konkurse spreesta, usaizinati, lihds 21mu Merz f. g. pee saudefchanas fawas praffischanas pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Krohna Behrsmuischas pagasta teefa, 15tâ Webruar 1836.
(L. S.) † † † Riffu Uns, peeschbetais.
(Nr. 62.) H. Müller, pagasta teefas ffrihwera paligs.

* * *

No Krohna Elkschnu pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta nomirruscha Jurra Tomascha no Elkschnu muischas Lohminu mahjahm usaizinati, lihds 10tu Merz f. g. ar sawahm praffischanahm schè peeteiktees un tad sagaidht fo teefa spreedihs.

Krohna Elkschnu pagasta teefa, tai 10tâ Januar 1836. I
(L. S.) R. Uhsen, pagasta wezzakais.
(Nr. 96.) Ruhbom, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Wiffi tee, kam kahdas praffischanas woi melleschanas pee ta bihuscha Jaun-Seffawas fainneeka Lehsfchu Krischjahna mantas buhtu, kas fawas mahjas nespehziabas deht patz atdewis, tohp usfaukti, feschu neddelu starpâ no schihs deenas, prohti lihds 4tu April f. g. pee Dohbeles pagasta teefas peeteiktees. Te-flahht tohp peefohdinahts, ka tee kas pehz schi termina nahktu, wairs ne taps prenemti un saudehs fawu teefu. To buhs wehtra nemt!

Dohbeles pagasta teefa, 22trâ Webruar 1836. 3
(L. S.) † † † Muhrneeks, peeschbetais.
(Nr. 92.) Ludw. Ewertz, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Wiffi tee, kam kahdas praffischanas woi melleschanas pee tahs mantas ta Jaun-Seffawas zittahrtiga Leelas Padeggas fainneeka Indrik Baumann buhtu, kas fawas mahjas parradu un nespehziabas deht irr

aldewis, tohp ubaizinati, feschu neddelu starpâ no appakshrakstias deenas, prohti lihds 4tu April f. g. pee Dohbeles pagasta teefas peeteiktes un sagaidht fo teefa pehz likfumeem spreedihš. Téklaht arri tohp peekohdinahts, ka tee kas pehz fchi termina nahktu, wairš ne taps klaustti un saudehs sawu teefu. To buhs wehrâ nemt!

Dohbeles pagasta teefa, 22trâ Webruar 1836. 3
(X. S.) ††† Muhrneeks, peeschdetais.
(Nr. 90.) Ludw. Ewertš, pagasta teefas fšihweris.

No Spahrenes muifchas pagasta teefas tohp wiffi, no fchi pagasta us rekrufschu naudas pelnuifchanu at-laiſti puifchi, kas wehl wiffu pee iſpirkſchanas waija-dſigu naudu pilnigi naw pagasta labde atmakſajuſchi, tã kã arri wiffi zitti pee fchi pagasta peederrigi puifchi ubaizinati, tai 22trâ April mehneſcha deenã f. g. pee Spahrenes pagasta teefas daſchadu notaiſiſchanu lab-bad kas wianu deht kluchs ezeltas, fanahkt. Kaš ne atnahks, teem waijadſehš ar meeru dohtees, fo taš leelafais pulks no teem kas atnahkufchi buhs notaiſi-ziš, un fo pagasta teefa ſpreedihs.

Spahrenes pagasta teefa, 12tã Webruar 1836. 3
††† Kristop Wirſin, peeschdetais.
(Nr. 14.) Sakolowſky, pagasta teefas fšihweris.

Zittas fluddinaſchanas.

Tanni nakti no 4ta us 5tu Webruar f. g. tappe Uſſchupes Eglu krohgerim Buſch 6 gaddus wezš bruhns ſirgš, ar maſu baltu bleſſi peerš un pee tam paſiſtams, ka pakkalpehdas ſlihi us cekſchu gree-ſtas, un weenas jaunus raggawas noſagti. Kaš pahr ſcho ſirgu un ſchahm raggawahm taiſnu ſianu warr doht, tohp luhgts, Krohna Uſſchupes muif-ſchai par 5 rubl. ſudr. patcijibas naudas to peerah-dih.

Wadakſes muifchã no nahkoſchem Jahneem 1836 diwas mohdereſchanas, weena no 100 un ohtra no 20 flauzamahm gohwim, labš eetaiſihtš braudwihna dedſeſchanas namš, fur lihds 5000 puhruš labbibas warr dedſinaht, un wehrſchu barroſchanas kuchtš, fur 70 wehrſchuš warr eelikt, us weenu jeb us trim gad-deem us arrenti nemmami. Wadakſes muifchã ſai-draſas ſinnas no zeeniga muifchaſfunga Stengel warr dabbuht.

Leelã Wehrſes muifchã irr meeſchi kaš labbi dihgſt, kã arri labbi rubſu milti pahrdohdami.
Leelã Wehrſes muifchã, 20tã Webruar 1836. 3

Naudas, labbibas un prezzu ſirguš us plazzi. Nihgê tanni 3ſchã Merz 1836.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 61½ Kap. papihru naudas gelbeja	1	—	1 pohš kannepu . tappe makſahts ar	—	80
5 — papihru naudas	1	37	1 — linnu labbakas ſurtes — —	2	20
1 jaunš dablderis	1	33	1 — ſliktakas ſurtes — —	2	—
1 puhrs rudſu . . . . . tappe makſahts ar	1	50	1 — tabaka	1	—
1 — kweeſchu	1	80	1 — bfelſes	—	70
1 — meeſchu	1	10	1 — ſweeſta	2	10
1 — meeſchu = putrainu — — —	1	90	1 muzza ſilku, preeſchu muzza — —	6	15
1 — auſu	—	80	1 — wihtſchuu muzza — —	6	50
1 — kweeſchu = miltu — — —	2	30	1 — ſarkanas ſahls — — —	6	—
1 — bihdeletu rudſu = miltu — — —	2	—	1 — rupjas leddainas ſahls — —	5	—
1 — rupju rudſu = miltu — — —	1	40	1 — rupjas baltas ſahls — —	4	30
1 — ſirau	1	50	1 — ſmalakas ſahls	4	20
1 — linnu = ſehklas	2	50	50 grafchi irr warra jeb papihres rubliš un		
1 — kannepu = ſehklas	1	50	warra nauda ſtahw ar papihres naudu weenã		
1 — finmenu	5	—	makſã.		

W r i h w d r i e k e h t.

No juhmallas-gubernementu augſtas waldiſchanas puffes: Hofraht von Braunſchweig, grahm. pahrluſkotais.